

Vízia a plán práce pre IEP na nadchádzajúce obdobie

Ján Dráb

Predstavenie

- Absolvent Ekonomickej univerzity v Bratislave (PhD.)
- Od roku 2016 analytik na IEP
- V roku 2017 som absolvoval 2 mesačný pobyt v OECD
- Spoluautor 7 analýz IEP s primárnym zameraním na odpadové hospodárstvo
- Pracoval som na Environmentálnej stratégii do roku 2030 i Pláne obnovy a odolnosti SR
- Od júna 2021 poverený riadením IEP

IEP v nadchádzajúcom období

- IEP si za ostatných 5 rokov vybudoval renomé nezávislej autority v oblasti analýzy politík v životnom prostredí. Analytici IEP boli pri tvorbe nosných strategických dokumentov (Environmentálna stratégia, či Plán obnovy a odolnosti), pracovali na podkladoch pre reformy (napr. zavádzanie zálohovania, či kritériá Envirofondu) a poskytovali rýchly a spoľahlivý servis pre vedenie rezortu i vládu SR. IEP otváral nové témy a vzdelával širokú verejnosť v oblasti životného prostredia (aj interaktívnymi nástrojmi, ako sú kalkulačky).
- Na to všetko je nutné nadviazať a tieto úlohy ďalej vykonávať s dôrazom pre rozvoj technických kapacít inštitútu a rozširovania a prehľbovania jeho expertízy.

I Príležitosti a obmedzenia pre nadchádzajúce obdobie

- IEP je v personálnej prestavbe, zaúčanie nových zamestnancov bude ovplyvňovať prácu v najbližších mesiacoch.
- Doručenie výstupov ovplyvní úspešnosť v schéme technickej pomoci či hĺbka plánovanej Revízie výdavkov.
- Hrozbou je aj inflácia a potenciálne nedostatočná platová konkurencieschopnosť na seniorských pozíciách.
- Príležitosťou je, že noví zamestnanci majú významné technické zručnosti, čo zvýši expertnú úroveň IEP.
- Veľkou príležitosťou je zvyšujúci sa záujem o témy životného prostredia a zmeny klímy.

Návrh ďalšieho smerovania IEP

- **Vybudovať silný technický tím pre tému zmeny klímy**
 - Prechod na uhlíkovú neutralitu bude v najbližších desaťročiach stáť Slovensko rádovo stovky miliárd eur.
 - Je preto nutné vybudovať tím analytikov, ktorý bude modelovať vplyv klimatickej zmeny.
 - Prvý nosný výstup bude štúdia o tom, ako dosiahnuť uhlíkovú neutralitu – doručenie závisí od úspešnosti v grantovej schéme technickej pomoci.
 - Tím bude podporou aj pre iné oblasti, kde sa vyžadujú silné technické zručnosti, resp. kde disponujeme modelmi (napr. odpadové hospodárstvo a ovzdušie).
- **Presadzovať princíp hodnoty za peniaze ako interná „konzultačná spoločnosť“ v rezorte**
 - IEP by mal aktívne pripravovať prioritizácie, benchmarkovať výdavky, vykonávať interné audity v organizáciách v rámci rezortu a pomáhať nastavovať procesy pre zvýšenie efektivity ministerstva s cieľom maximalizovať hodnotu pre životné prostredie v SR.
 - Nosný výstup v najbližších dvoch rokoch by mala byť nová revízia výdavkov v oblasti životného prostredia – obsah je vecou dohody MF SR a rezortov.

Rola IEP

- Pri plnom obsadení a aktuálnom počte analytikov vieme ročne vyprodukovať približne 4 analýzy a 6 komentárov a to popri inej ad-hoc a pravidelnej agende
- Vhodné by bolo zavedenie 2-3 flexibilných pracovných miest
 - Prioritne pre účely štipendia Martina Filka, kedy môže dôjsť k nástupu zamestnanca aj o tri roky; pre prípady, kedy sa naskytne možnosť na získanie senior analytika (napr. zo zahraničia), ktorých je málo, či nečakané udalosti, kedy dočasne vypadne analytik.
 - Počet zamestnancov by sa krátkodobo zvýšil, ale po najbližšom uvoľnení pracovného miesta by sa už toto miesto neobsadzovalo.
- V prípade rozšírenia úloh i počtu zamestnancov IEP by bolo vhodné zvážiť rozdelenie IEP do dvoch odborov, jeden by bol zameraný na verejné politiky, druhý na dáta a technické nástroje.

L'udské zdroje

- V roku 2021 sa narušil zaužívaný spôsob prijímania zamestnancov cez Facebook, kde už nie je početná naša cieľová demografická skupina pre junior analytikov (22-28).
- Nová stratégia:
 - Navýšiť počet stážistov dlhodobo na aspoň 4, ideálne v rôznom ročníku štúdia
 - Budovať Instagram ako novú nosnú sociálnu sieť
 - Zvýšiť prítomnosť na univerzitách a podujatiach pre študentov VŠ
 - Cielený headhunting a oslovovanie potenciálnych adeptov v priebehu prihlasovania sa na otvorené výberové konanie s cieľom zvýšiť kvalitu prihlásených kandidátov.

Rozvoj analytikov

- Platové ohodnotenie musí odzrkadľovať situáciu na trhu práce vrátane makroekonomického vývoja (nárast inflácie).
- Internacionalizácii analytikov a to nielen cez letné školy, ale cieleným využívaním stáží na získanie skúseností analytikov (napr. v OECD, Európskej komisii, Svetovej banke, či Európskej agentúre životného prostredia).
- Je nutné zabezpečiť udržateľnosť kľúčových zručností a znalostí na inštitúcii tak, že ich budú ovládať aspoň traja ľudia.
 - Zručnosti: ekonometria, GIS, programovanie a modelovanie;
 - Znalosti: voda; ochrana prírody a lesy; environmentálne záťaže a geológia; ovzdušie; zmena klímy; odpady; a rozpočet, interný consulting a audit.

Vzťahy s verejnosťou

- Dominantný nástroj sociálne siete:
 - Facebook – cieľová sociálna sieť na šírenie publikácií medzi širokú verejnosť
 - Instagram – odľahčená komunikácia s cieľom rozšírenia povedomia o IEP medzi mladou generáciou
 - LinkedIn – publikovanie výstupov a ľudské zdroje
 - Twitter – anglický komunikačný nástroj na udržiavanie kontaktov so zahraničnými inštitúciami
- Ďalšie nástroje:
 - Účasť na konferenciách
 - Články v periodikách, komunikácia s médiami
 - Pro bono projekty (napr. výpočet uhlíkovej stopy)

Vzťahy s verejnosťou

- Spolupráca s medzinárodnými organizáciami:
 - Pokračovať v spoločných projektoch s OECD, pre rok 2022 je schválený projekt „Priorizácia adaptačných opatrení na zmenu klímy na Slovensku“.
 - Nadviazať na úspešnú spoluprácu so Svetovou bankou projektom v oblasti modelovania uhlíkovej neutrality.
 - Začať spoluprácu a potenciálne projekty s inými organizáciami, prioritne s Európskou environmentálnou agentúrou (EEA).
- Spolupráca s tunajšími inštitúciami:
 - Prehĺbenie spolupráce s univerzitami – participácia na výučbe predmetov, spoločné publikácie a projekty.
 - Projekty zamerané na zlepšenie životného prostredia v samosprávach, neziskových organizáciách, či štátnych inštitúciách.